Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЧЕРВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 8, 1985 No. 108. VOL. XCII

ВІДЛОЖИЛИ ВИДАЛЕННЯ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Сінсінатті, Огайо. — У вівторок, 4-го червня ц.р., федеральний суд тут зарядив відложити видалення Івана Дем'янюка, якого засудили на те, з приводу його мнимої діяльности у концентраційному таборі в часі Другої світової війни.

Апеляційний суд зложений з трьох суддів рішив відложити його видалення до Ізраїля, до часу розглянення відклику до вищої інстанції.

Як відомо, І. Дем'янюк перебуває тепер в тюрмі у Спрінгфілді, Мізурі, а його оборонці та широка українська громада роблять усі можливі заходи, щоб змінити присуд, згідно з яким він мав би бути висланий до Ізраїля та там стати перед судом як воєнний злочинець, що нищив у концентраційному таборі жидів.

Рада Прихильників УНР перевела наради

Глен Спей, Н. Й. — Тут на оселі „Верховина" перевела в минулу суботу 1-го червня ц.р. свої наради Президія Ради Прихильників УНР. Приявними були: д-р Маруся Бек і члени Президії Іван Кедрин, Віктор Росєнко, Всеволод Саленко і Антін Семенюк.

Відкриваючи наради д-р М. Бек згадала померлих членів Президії д-ра Антона Жуковського і Дементія Мельника — обидва були активними громадсько-політичними діячами, добрими патріотами-державниками, відданими ідеї Української Народньої Республіки.

В дружній атмосфері названі діячі розглянули сучасну ситуацію в Україні і серед вільної української громади та одностайно прийшли до висновку, що треба надалі зберегти Раду Прихильників, як зорганізовану опозицію супроти того стану в Державному Центрі УНР на чужині, який настав після розв'язання Національної Ради декретом президента Миколи Лівицького 7-го березня 1978 року. Переведені вміжчасі 8-ма і 9-та сесії УНРади не привернули УДЦентрові, тієї підстави, яка була стрижнем Української Народньої Республіки — демократії. Всі спроби мирного поладнання конфлікту і привернення політичної консолідації на базі УДЦентру не дали успіху. Це вимагає дальшого існування зорганізованої опозиції.

За шість років існування Ради вона видала 23 числа свого місячного органу „Трибуна" під редакцією колегії: Іван Бек, І. Кедрин і А. Семенюк. Рада має 11 відділів на терені ЗСА, Англії і Канади. Рада взяла участь у XIII Конгресі Українців Америки, який на жаль закінчився розколом в громаді, — вона приступила до Української Американської Координаційної Ради, взяла участь у IV СКВУ, належить до конференції Українських Політичних Партій і Організацій (КУППО), яка тепер обмірковує проблему створення другої політичної централі, щоби виповнити пустку, яка настала з хвилиною, коли УДЦентр перестав спиратися на існуючі в діяспорі українські державницькі політичні партії.

Із виголошених звітів членів Президії Ради стверджено задовільний стан каси — люди радо складають пожертви: Вміжчасі роздано субвенції на різні конструктивні українські цілі на суму 2,550 дол.

Рішено перевести найближчу поширену конференцію у Торонто, Канада.

ВЕСНЯНА ЗАБАВА

Бавнд Брук, Н. Дж. — Дирекція Оселі „Київ" та Товариство Одумівських Приятелів влаштовує тут в суботу, 15-го червня ц.р., о год. 9:30 вечора, в Домі Української Культури при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія, весняну забаву. Грає оркестра В. Бичковського і Олекса; вступ 7,50 для дорослих, 5 долярів для студентів і молоді; буфет в заряді жінок. У справі столиків та кімнат треба звертатися до М. Юрченка на число телефону (201) 365-1762.

Філядельфійська Округа організує автобус на Союзівку

Філядельфія. — Управа Окружного Комітету Філядельфійської Округи УНС приготовляє автобусову прогулянку на відвідини відпочинкової оселі УНСоюзу Союзівки в неділю, 16-го червня ц.р., на святкування Дня Батька.

Автобус замовлений, але тому, що залишилось ще кілька вільних місць, Управа просить зацікавлених громадян негайно зголоситись телефонічно до касира Округи Івана Даниківського на числа телефону: канцелярія Округи 457-5471 або 455-2849. Зголошуватись можна до середи 12-го червня.

Спонсором фестивалю присвяченого усім батькам є Український Народний Союз. Під час того свята відбудеться багата мистецька програма, на яку вступ є вільний.

Проф. В. Пилишенко очолив стейтову раду

Рочестер, Н. Й. — Проф. Володимир (Мірко) Пилишенко, голова департаменту мистецтва в Нюйоркському стейтовому університеті в Бракпорт, Н. Й. очолив Стейтову раду голів департаментів мистецтва. Він буде „на цьому пості два роки. Рада включає голів департаментів 10 коледжів, чотирьох університетських центрів і Емпаєр стейтовий коледж які становлять стейтову систему вищої освіти в стейті Ню Йорк.

Проф. В. Пилишенко

Одним з перших завдань проф. В. Пилишенка буде остаточно випрацювати трирічну програму магістер в ділянці красного мистецтва.

Проф. Пилишенко, який є малярем, уже вчить в Бракпорт коледжі 20 років як ассоцієт-професор. Проф. В. Пилишенко був довголітнім редактором квартальника „Кооперативна Думка", кредитівки в Рочестері та є головою 66-го Відділу УНС в тому місті.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР Об'єднаних Націй Гавіє Перез де-Куеяр запропонував Раді Безпеки ОН продовжити перебування мирового корпусу на Кипрі на чергових шість місяців часу. Мировий корпус ОН перебуває на Кипрі від 1964 року і не допустити до відкритого конфлікту між кипрськими греками і турками.

ЗБІРКА НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ ПЕРЕСТУПИЛА 250,000 ДОЛЯРІВ

Ню Йорк (ІЯХ). — Тут відбулися чергові наради Ділового комітету для наукового відзначення Тисячоліття Хрищення України-Руси Гарвардським Проєктом, на якому стверджено, що акція збірки фондів на згадану ціль переступила перших чверть мільйона долярів. Цей факт повинен мати велике значення, може навіть і переломове в цілій акції, бо така сума вже дає причини для оптимізму, не лише членів Ділового комітету, але усієї громади.

Слід відмітити, що в тій цифрі є сума понад 75,000 долярів, яку досі пожертвувала громада Нюарку та околиці, включаючи Богдана Робака, який пожертвував 22,000 дол. Кредитівку „Самопоміч" — 10,000, Банк „Тризуб" — 10,000. Дотеперішня збірка на листи і різні добровільні пожертви — разом на суму понад 30,000 дол.

Посилення акції творення місцевих осередків, посилення пресової кампанії, а в першу чергу збирання фондів, бо їх вже потрібно — це програма комітету на найближчі літні місяці.

Відбудеться наукова конференція в Бавнд Бруку

Бавнд Брук, Н. Дж. (І. К.). — Заходами Українського Вільного Університету в Мюнхені та Святософійської Православної Семінарії в Осередку Православної Церкви, в Домі Української Культури, відбудеться в днях 15-17-го червня конференція, присвячена Тисячоліттю Хрищення України. Це вже друга така конференція, перша відбулася минулого року в Мюнхені.

Господар конференції, Святософійська Семінарія у Бавнд Бруку, сподівається прибуття 17 учасників та деякої кількости доповідачів.

Перші два дні призначені на наради представників наукових установ, а третій день, понеділок, 17-го червня, на доповіді й дискусію над ними.

Мета минулорічної, теперішньої і наступних конференцій — бути висловом активних українських наукових та освітніх установ. Участь у конференціях не обмежує ініціятиви університетів, інститутів і товариств окремо заглиблюватись у проблеми Тисячоліття. Між такими окремими зусиллями широко вже знаний Гарвардський Проєкт опублікувати кількадесят томів української наукової і літературної творчости XI-XVIII сторіч.

Також українські Церкви різних віроісповідань мають свої власні завдання і проєкти та, можливо, будуть по-своєму насвітлювати прийняття християнства хоч і плянують спільно виступати у загально-громадських відзначуваннях Тисячоліття.

У діяльність конференцій досі включилися, окрім ініціятора, Українського Вільного Університету, такі науково-освітні інституції і товариства, як Наукова Рада при СКВУ, Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі, Америці й Канаді, Українська Вільна Академія Наук (УВАН) в Канаді, Український Католицький Університет, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, Богословсько-Наукове Товариство, Колегія Св. Андрія у Вінніпезі, „Науково-Дослідний центр оо. Василіян, Українське Історичне Товариство, Наукова програма в Шампейн-Урбані та Свято-Софійська Семінарія. Деякі інституції приймають участь як спостерігачі — УВАН у ЗСА Дослідний Інститут ім. Липинського у Філядельфії та інші.

Між заповідженими доповідями, що їх передбачено понад 20, деякі безпосередньо торкаються впровадження християнства у Київській Русі, а саме: „Причини прийняття християнства Володимиром Великим", „Християнізація стародавнього українського права", „Українська духовність між Сходом і Заходом", „Свято-отечеська традиція у Київській Русі", „Перші церкви в Україні-Русі", „Афон і Україна", „Дохристиянські вірування українського народу", „Правоздавство Київської Церкви до XIII століття". Інші доповіді розглядатимуть наслідки християнізації України в наступних століттях, включно з долею релігії на землях опанованих совєтською владою після Першої і Другої світових війн.

Сесія наукових доповідей (понеділок, 17-го червня, години 9:00 ранку до 9:00 вечора) відкрита для усіх, присутні можуть ставити питання та брати участь у дискусіях.

Під час конференції інформації можна буде отримати в бібліотеці, яка міститься у Домі Української Культури, тел.: (201) 356-5556.

Р. Рудницький виїхав в турне по Австралії

Янгставн, Огайо. — Піяніст-віртуоз Роман Рудницький виїхав 1-го червня в турне по Австралії і Новій Зеляндії, яке триватиме три і пів місяця. В цьому турне він дасть біля 40 концертів, серед них 18 спільно з його дружиною Сузанною, оперовою і концертовою співачкою. Їхні діти Оксана, 11, і Дем'ян, 8, також поїхали з ними до Австралії.

Турне зачнеться 7-го червня концертом в місті Сува, острови Фіджі. В Австралії, концерти будуть в усіх стейтових столицях країни та в багатьох малих містах. Р. Рудницький також виступить як соліст з двома оркестрами і гратиме в кількох університетах. При кінці липня він дасть серію викладів в університеті в Мельборні. Це його четверте турне по Австралії.

У неділю, 7-го липня Р. і С. Рудницькі дадуть концерт для українців в Мельборні. С. Рудницька, яка не є українського походження, співатиме в її частині програми український репертуар, включаючи „Чотири пісні про поневолену Україну", оп. 26, Антона Рудницького.

В Новій Зеляндії Р. Рудницький дасть концерт в кількох містах. Це його друге турне по цій країні.

Під час цього турне вийде нова плита Р. Рудницького, яку він записав в Мельборні в часі його турне в Австралії в 1983 році. На плиті є твори Дебюссі, Бетховена, Шопена, Ліста, Стецового і А. Рудницького. Ця плита буде пізніше в продажу в ЗСА.

Турне Р. Рудницького в Азії в березні і в Гватемалі і Ель Сальвадорі в квітні цього року пройшло дуже успішно. В 1986 році плянуються концерти в Індії, Англії, Ірляндії, Канаді, Мехіко, Туреччині, Центральній Америці і на еспанському острові Майорка.

ДИПЛОМОВИЙ РЕЧИТАЛЬ Л. КІЗИМИ

Бірмінгем, Мі. — В неділю, 16-го червня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут в Комюніті гавз, при 380 Бейтс і Товненд в Бірмінгемі, Міш., відбудеться дипломовий фортепіяновий речиталь Леї Кізими. В програмі твори композиторів: Й. Баха, Д. Скарлятті, Л. Бетговена, Ф. Шопена, Л. Ревуцького і А. Качатуріяна.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ЗНОВУ ЗДОБУВ ПЕРЕМОГУ В КОНҐРЕСІ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, який щойно приїхав до Вашінгтону із дводенної поїздки по південносхідних стейтів ЗСА, був приємно заскочений голосуванням в Сенаті над справою звільнення фондів, 38 мільйонів на два роки, для допомоги антикомуністичним повстанцям в Нікарагуа. За звільненням фондів голосувало 55 сенаторів, проти 42.

Очевидно, Адміністрація Р. Реґена має право витратити згадану суму грошей тільки на економічну допомогу для так званих „контрас" і вона не включає військової допомоги, яку повстанці будуть змушені шукати в інших країнах.

Немає сумніву, кажуть політичні спостерігачі, що голосування в Сенаті є черговою великою перемогою і сатисфакцією для Президента, який вважає, що З'єднані Стейти Америки не можуть і не сміють допустити до поширення комунізму в Центральній і взагалі Латинській Америці та, що ЗСА повинні морально, політично і матеріяльно допомагати силам спротиву проти комунізму і свободолюбним народом, які змагаються за свою волю. Майже цілий рік президент Р. Реґен і його найближчі співробітники змагаються за звільнення фондів для „контрас". В квітні цього року Сенат погодився був на виділення 14 мільйонів невійськової допомоги для повстанців в Нікарагуа, але цю справу „угробили" демократи в Палаті Репрезентантів, які там мають більшість.

Політичні аналітики, у пов'язанні із звільненням 38 мільйонів долярів допомоги для повстанців кажуть, що нікарагуанський „маленький диктатор в зеленій уніформі", як його назвав сам президент Р. Реґен, зробив одну дуже основну помилку. Він, зараз таки після голосування в Палаті Репрезентантів, надівши парадний „мундір", поїхав до Совєтського Союзу на зустріч з тамошнім лідером і для дальшого плянування заговору в Центральній Америці. Після СССР Даніель Ортеґа, лідер сандіністів і тамошній президент, відвідав також майже всі сателітні країни, шукаючи на Сході мілітарної й економічної допомоги, після того, як Уряд ЗСА наклав ембарго на вивіз товарів до Нікарагуа.

Після виїзду Д. Ортеґи і його там антиамериканських і „антиреґенівських" виступів, ситуація радикально змінилася в ЗСА, а також в Конґресі. Деякі сенатори і конґресмени, які раніше голосували проти уділення допомоги для „контрас", почали переходити в табір прихильників цієї допомоги.

Загальний нагляд над розділенням допомоги матиме ж таки Сі-Ай-Ей і тому треба сподіватися, що ця допомога буде корисною для повстанців, — кажуть спостерігачі.

Вважають, що знайдено труп Й. Менґеле

Сан Павльо, Бразилія. — У західньонімецьких і бразилійських газетах появилися вістки, в яких сказано, що нацистський злочинець лікар з концтабору смерти Освєнцім Йозеф Менґеле втопився у Бразилії в 1970-их роках.

У повідомленні західньонімецької газети „Ді Вельт" говориться: „Тіло чоловіка, що втопився під час купання в 1975 році, буде піддане ексгумації. Поліція на підставі листування цього чоловіка, яке попало їй в руки, зробила висновок, що втопленим був Менґеле".

Газета повідомляє, що листування велося між Й. Менґеле і його родиною в Ґюнцбурзі — рідному місті Менґеле. Двоє членів його родини ще досі живуть у цьому місті.

„Ді Вельт" не подає жадних подробиць, але західньонімецьке пресове агентство ДПА в Сан Павльо передає, що на думку служби безпеки Бразилії, втопився саме Менґеле.

Суддя з маленького бразилійського містечка Ембу, що розміщене 20 миль від Сан Павльо, видав поліції дозвіл на ексгумацію тіла. Він не сказав, під чиїм іменем похований чоловік, якого вважають Менґеле. Начальник поліції Сан Павльо заявив, що уряд Західньої Німеччини погодився прислати дані про Менґеле: медичне свідоцтво від дентиста; дані про ріст, вагу тощо.

Суддя додав, що після перегляду документів, куди входить і щоденник покійного, офіційні власті Бразилії на 90 відсотків впевнені, що мова йде про Менґеле.

Але західньонімецьке посольство в Бразилії заявило в четвер, 6-го червня, що нема підстав думати, нібито знайдено тіло Менґеле або встановлено факт його проживання в Бразилії.

В СВІТІ

АЛЬЯНТИ З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки з Північно-Атлантийського Оборонного Союзу (НАТО) настоюють, щоб ЗСА додержувались договору САЛТ-II з 1979 року, який, хоч і не ратифікований, має принаймні моральну силу дії і дотепер жадна з держав, тобто ЗСА і СССР офіційно його не порушували, хоч потаємно лідери комуно-московської імперії масово продукували різні роди нуклеарної зброї. Більш того, вони цю зброю показували публічно на жовтневих парадах на Красній площі в Москві. Захід однак побоюється, щоб Вашінгтон не дав в руки Москви аргументу в цій справі, бо тоді совєтські імперіялісти діятимуть цілком явно і не приховуватимуть від очей світу своїх загарбницьких цілей. Міністри закордонних справ НАТО заявили державному секретареві ЗСА Джорджеві Шулцові у Лісбоні, Португалія, що вони не бажали б собі зміни у цьому відношенні.

ОБОРОНЕЦЬ ТРЬОХ КОЛИШНІХ провідних лідерів робітничої профспілки в Польщі „Солідарність", Богдана Ліса, Адама Міхніка і Владислава Фразенюка, назвав судовий процес над ними „політичною фарсою" після того, як суддя і прокуратор на протязі трьох днів наказали влаштовувати перед входом до судової залі чисту комедію, добре перевіряти докладно кожного, шукати за зброєю, вести слідство тощо. Проти такої практики запротестували підсудні, родина, приятелі суджених і речники „Солідарности". Як відомо, досі „Солідарність" не закликала ніколи до насильства чи збройного виступу, тому навіть саме запитання „чи маєте зброю" є образою для керівників цієї профспілки. Адвокат підсудних заявив кореспондентам, що цей процес не має нічого спільного з кримінальною і судовою процедурою.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ Кореї Чун Ду-Гван виявив бажання зустрінутись з президентом Північної Кореї Кімом Іль-Сунгом ще в цьому році, щоб обговорити з ним можливості наближення у співпраці між двома частинами Кореї. Ду-Гван зацікавлений справою об'єднання країни в одну сильну державу.

МІЖНАРОДНА ЛІҐА ЗВЕРНУЛАСЯ ДО ОН З ПРОСЬБОЮ РОЗШУКАТИ САХАРОВИХ

Ню Йорк. — Міжнародна ліга оборони прав людини заявила, що Андрей Сахаров і Єлена Боннер зникли з квартири в місті Горькому, де вони відбувають заслання, і звернулася до Об'єднаних Націй з просьбою розшукати їх.

В заяві ліги сказано, що А. Сахарова і Є. Боннер бачили останній раз у Горькому 25-го лютого. Відтоді про них нічого не відомо. Члени їхньої родини, що живуть в ЗСА, отримали з Горького поштівку, на якій була дата 21-го квітня. Але поштівка виявилася підробленою.

Міжнародна ліга оборони прав людини вислала петицію в Робочу групу, яка займається розшуками зниклих людей. Ця група, що існує під егідою Об'єднаних Націй, скликає нараду цього тижня в Буенос Айресі.

„Члени родини Сахарових вважають, що Андрей Сахаров і Єлена Боннер були силою вивезені з квартири в Горькому. Вони не знають, де Сахаров і Боннер і чи живі ще. Родина та інші зацікавлені особи і групи намагалися дістати інформацію від совєтських властей, але не отримали відповіді ні на один запит", — сказано в петиції, висланій до ОН лігою.

Міжнародна ліга вдруге піднімає питання перед ОН про зникнення А. Сахарова і Є. Боннер. Перший раз ОН займалися їх долею в червні 1984 року. Тоді стало відомо, що академіка А. Сахарова силою помістили до шпиталю, а його жінку судили, обвинувативши в наклепі на СССР.

Розкрили шайку торгівців наркотиками

Ню Йорк. — Дипломат з бельгійської амбасади в Ню Делі, Індія, 56-річний Людовікус Вестнавондт, був заарештований в неділю, 26-го травня ц.р. під час того, як він передавав замаскованому агентові ФБІ 22 фунти героїни, вартістю 22 мільйони дол. Він доставив героїну в дипломатичному мішку з печаткою бельгійського уряду і сказав агентові ФБІ знищити цей мішок після того, як він вийме з нього наркотики.

Прокуратор районового суду в Ню Йорку Реймонд Дірі заявив, що мусять бути вжиті заходи, щоб подібні випадки ніколи більше не повторювалися. Справа в тому, що дипломатичний мішок не сміє бути провіреним ні в Америці, ані в будь-якій іншій країні, навіть якщо власник його не є дипломатом і не має дипломатичної недоторканости.

Арештовано бельгійського дипломата після п'ятимісячного розслідування, що його перевів Спеціяльний відділ боротьби з наркотиками, після того, як анонімні інформатори повідомили державні чинники, що з сицилійського зорганізованого злочинного світу доставляється велика кількість наркотиків в Ню Йорк через Раджана Патівана, індійської національности, який мешкав на Лонг Айленді, Н. Й. Патівана і ще чотирьох осіб з сицилійської мафії заарештовано ще в березні після того, як він доставив їм чотири і півфунта героїни. Після цих кількох арештів агенти ФБІ інфільтрували злочинну організацію і на початку квітня 16 фунтів наркотиків попали в руки замаскованого агента ФБІ.

У квітні ц.р. агенти ФБІ, Адміністрації для боротьби з наркотиками і нюйоркські поліціянти поїхали до Лондону, де з допомогою Скотланд Ярду і британської митної служби влаштували зустріч з Меґгаб Сінґ Ґулаті, головачем злочинної сітки постачання героїни, який дав агентам два числа телефонів в Індії, де з ним можна сполучитися. Під час телефонічних розмов Ґулаті з агентами ФБІ, що видавали себе за торгівців наркотиками, зроблено з ним договір для постачання героїни в ЗСА.

Бельгійському дипломатові замішаному в цій злочинній сітці, загрожує 40 років ув'язнення і 500,000 дол. грошового покарання.

В АМЕРИЦІ

ЛАВРЕАТ ПРЕМІЇ Нобеля Александр Солженіцин і його жінка Наталья подали документи на одержання американського громадянства. А. Солженіцин був вигнаний з СССР у 1974 році і з 1976 року живе в ЗСА. Діти Солженіциних Ермолай, Ігнат і Степан стануть автоматично громадянами ЗСА, як тільки їх батьки дістануть громадянство.

78-МА ГОЛОСАМИ ПРОТИ 21-ГО Сенат відкинув у вівторок, 4-го червня, пропозицію демократа Джана Керрі скоротити в 1986 році фінансування досліджень на космічну оборону з 2,95 більйона долярів до 1,4 більйона. Сенатор Дж. Керрі, який прославився своїми „мирними ініціятивами", заявив перед початком голосування: „Настав час, коли ми повинні сказати ,ні' мрії Президента!" Заперечуючи йому, сенатор республіканець Джан Ворнер сказав: „Якби не плян Реґена — створення оборонної системи з елементами космічного базування, Совєтський Союз ніколи не вернувся б за стіл Женевських переговорів".

КЕРІВНИКИ ОБ'ЄДНАНИХ Націй вирішили своєрідно відзначити 40-річчя цієї організації: на ювілейну сесію запрошені всі голови Генеральної Асамблеї, які залишилися в живих. Всього за 40 років на сесіях Генеральної Асамблеї головувало 39 представників різних країн. З них нині живуть 23. Серед прибулих до Ню Йорку і є найстарший колишній голова Генеральної Асамблеї 86-річний Карльос Ромульо з Філіппін.

НА ДУМКУ ДЕЯКИХ впливових сенаторів, запропонована Білим Домом податкова реформа може бути прийнята ще до кінця цього року. Сенатор Роберт Дол, який заявляв недавно, що надії на швидке прийняття реформи нема, тепер каже, що Сенат, можливо, закінчить її обговорення вже до 15-го листопада. Його підтримує лідер республіканської меншости в Палаті Репрезентантів Боб Майкл.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА повідомив, що Адміністрація президента Рональда Реґена не має наміру посилати війська на Філіппіни і що уряд Філіппін не звертався до ЗСА з просьбою надати військову допомогу.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову видання Альманаха УНСоюзу на 1986 рік. Матеріяли можна надсилати до 16-го червня 1985 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" висталяти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шпигунство

Мова тут не про шпигунство Совєтського Союзу, яке насправді побило всі рекорди і використовує для своїх цілей однаково дипломатичні пашпорти Об'єднаних Націй, як програми культурного обміну, свої станиці Аерофлоту та торговельні взаємини. Кожна велика держава має розвідчий апарат. Кожній більшій країні загрожують явні і потенціяльні вороги і вона не почувала би себе безпечною, якби не знала дійсного стану збройних сил отих своїх ворогів і не орієнтувалася в їхній потенціяльній збройній силі. Зі Совєтським Союзом — та різниця, що шпигунство не є в них засобом самозабезпеки, не є оборонною зброєю, а належить до всієї системи правління, всередині і назовні. В СССР шпигується за всіма власними громадянами, за кожним приїжджим туди туристом, за кожним чужинецьким дипломатом і — як це майстерно доказав Йосиф Вісаріонович Сталін — за кожним членом Політбюра та всіма видатними і сірими співпартійцями, за кожним громадянином і громадянкою, бо кожний і кожна може бути „ворогом народу"...

Тут ідеться про той рід шпигунства, який є найпоганішою формою зради своєї батьківщини. Це не перший випадок, що в Америці чи Англії виявляють власних громадян, що стали на службу ворожій большевицькій імперії. До історії перейшли такі високі урядовці британського міністерства закордонних справ, як Бирджес і МекЛін, в Америці до історії перейшла пара страчених на електричному кріслі шпигунів Джуліюса і Етель Розенберґів і засудження тільки за кривоприсягу Альжира Ґісса, який брехливо твердив, що він не передавав совєтському аґентові засекречених документів Державного департаменту. І таких та їм подібних ганебних фактів зради своєї батьківщини було більше. Деякі з тих злочинців виправдували себе ідейною спонукою — спільнотою комуністичної ідеології з большевицькою Москвою, у більшості афер не було сумніву, що йшлося виключно про грошовий зарібок коштом власної чести, коштом примітивних моральних обов'язків супроти країни, де та людина народилась і яку повинна була любити.

В останніх тижнях і днях виявлено в Америці нову ганебну шпигунську аферу. Арештовано дотепер чотири особи, між ними батька, сина і брата, — батько і син мали доступ до засекреченої морсько-військової комунікаційної системи, сина арештували на кружляку, на якому служив як військовий моряк, арештували теж їхнього приятеля, колишнього учасника В'єтнамської війни, відзначеного різними орденами за військові заслуги під час війни. ФБІ заповіло, що слідство продовжується і можна сподіватися дальших арештувань. Кожний із арештованих дотепер шпигунів не мав іншої спонуки, як тільки жадобу гроша. Зраджував рідну батьківщину за гроші — це найбільша ганьба яку можна уявити.

Облегшили переведення того злочину дві обставини: 1) нагінка, яку поведено від кількох років, особливо від часу урядування президента Джіммі Картера у Конґресі і на сторінках ліво-ліберальної преси проти тих двох установ, які мають стежити за безпекою країни, загроженої внутрішніми і зовнішніми ворогами закону і порядку. Однаково звичайній уніформованій поліції, як Федеральній Аґенції безпеки і Центральній Розвідчій Аґенції спутувано руки, тавровано чи-то за „брутальність" чи „протиконституційні" методи діяння. Практично пішла акція по лінії інтересів ворожих безпеці і ладові чинників, а не по лінії інтересів льояльних громадян і безпеки країни. І 2) спричинилась до постання такого злочину зради за гроші — загальна атмосфера, наставлена на погоню за матеріяльними добрами. В обох випадках завинив злощасний лібералізм, який став нещастям Америки. Звеличники соціялістичної концепції „добродійної держави" розпинаються у Конґресі і на сторінках преси та на телевізійних екранах за видаткування якнайбільших сум для заспокоювання таких потреб американських громадян, як аборти на кошт федеральної, стейтової чи муніципальної каси. Але за збільшення числа поліції та аґентів ФБІ і Сі-Ай-Ей немає грошей, бо чинники безпеки в Америці „непопулярні".

Коли пригадати, що „нема лиха, яке не виходило б на добро", то може ця теперішня голосна шпигунська афера вразумить дещо ліберальних законодавців і продиктує їм ставитися з більшою увагою до рідних установ, які дбають про безпеку країни і її мешканців.

Іван Боднарук

НІМЕЦЬКИЙ АВТОР ПРО ДРУГУ СВІТОВУ ВІЙНУ

Після Другої світової війни, ще в 1952 році, видав Вернер Боймельбурґ книжку „Jahre ohne Gnade", в якій він висловив свої погляди на окремі епізоди Другої світової хуртовини. В дечому він, як німець, не погоджується зі загальноприйнятими поглядами, хоч у загальному розглянув справи об'єктивно. Та книжка назагал невідома українцям, тому в цій статті хочу про неї коротко сказати.

Насамперед про трагедію жидівського народу. У Німеччині до 1918 року ставилися вороже до жидів тільки незначні групи фанатиків раси. По більших містах серед лікарів і адвокатів було жидів майже 50 відсотків. В 1931 році кількість викладачів права в берлінському університеті була 15 жидів поруч 29 не-жидів, а на медицині 118 жидів на 147. Дня 1-го квітня 1933 року Ґеббельс закликав бойкотувати жидів, але помилився, коли думав, що його заклик викличе сенсацію і ентузіязм серед німецького населення. Не багато допомогло й те, що в його пропаґанді жиди виступали як основники комунізму в СССР. Коли прийшла війна проти Совєтського Союзу у 1941 році, Гайдріх розбудував для винищування жидів спеціяльну організацію „Айнзацкомандо". Жидів замикають у ґетто, а далі в концтаборах, де їх убивають у газових камерах і палять у крематоріях. Коли проти цього виступають військові кола, а навіть дехто з націонал-соціялістичної партії, починає Гестапо більше засекречувати свою криваву роботу. Коло Люблина створено Майданек, найбільший з усіх концтаборів, про який не знають навіть ті військові люди, що цілими місяцями перебували в околицях Люблина. До Німеччини майже не доходять вісті про страшні драми, що там відбуваються. Коли восени 1944 року почали ширитися вістки про страхіття Майданка й Авшвіцу, то в Німеччині уважали їх злобною видумкою ворожої пропаґанди.

Гітлер знехтував погрозу Чемберлена, заявляючи, що на кожну військову акцію Британії відповість загальною мобілізацією, бо німецькі претенсії до Данціґа й тісної злуки Німеччини із Східньою Прусією такі ясні, що не може їх оспорювати ніхто, в кого є крихітка доброї волі. Вже 15-го березня 1953 року Франція продовжила військову службу на два роки. У відповідь на це Гітлер заявив, що впроваджує військову службу і створить 36 дивізій. Західні держави уважають це нарушенням Версальського договору й протестують. Гітлер далі звертає увагу на большевицьку загрозу та гостро виступає проти марксистів, ліберальних демократів, масонів і жидів. Коли ж між Францією і Совєтським Союзом йдуть переговори, він загострює протисовєтську кампанію. Ґеббельс у своїх промовах твердить, що під режимом „людової Франції зросла сильно кількість комуністичних послів, що Беля Кун, Нойман і Кольцов-Ґінсбурґ відповідають за терор проти духового й політичного проводу еспанського народу, що вони є виновниками у вимордуванні кількадесяти тисяч еспанців і знищення найцінніших церков в Еспанії. У 1935 році Гітлер заявив урочисто, що після розв'язки проблеми Саари не матиме більше ніяких територіяльних претенсій до Франції і що він готов навіть зректися Альзації і Льотаринґії, щоб тільки вкінці заіснувала згода між двома народами. А в ранніх годинах 24-го серпня 1939 року підписано в Кремлі в присутності Сталіна німецько-совєтський договір.

Совєти слідкують пильно за всім, що діється на Заході. Договір з Естонією 28-го вересня дозволяє їм зайняти острови Даґое і Езель. Договором із Лотвою 5-го жовтня 1939 року, вони мають право зайняти портові міста Лібаву і Віндаву та користати з латвійських летунських майданів для військових цілей. А 10-го жовтня приходить договір Совєтського Союзу з Литвою, на основі якого СССР окупує цілу Литву, крім зарезервованого для німців південного клаптика, а за це віддано Литві Вильно. але не так пляномірно й легко проходять переговори з Фінляндією. Від 1932 року між Совєтським Союзом і Фінляндією існує договір про ненапад. Совєти пропонують поновити той договір, але Молотов заявляє фінам, що СССР приневолений домагатися пересунення кордонів Фінляндії поза місто Виборґ, щоб не було загрози для Ленінграду. Крім того совєтський уряд домагається кількох острівців у Фінському заливі й щоб фіни на далекій півночі винаймили їм місто Петсамо з околицею. А далі стверджують большевики, що „фінські вояки в багатьох місцях переступили кордон". Кілька годин пізніше совєтські літаки бомбардують Гельсінки і Ганґе а їх кораблі обстрілюють фінські міста південного побережжя. Коли 30-го листопада 1939 року почалася війна, совєтський уряд думав, що фінські пролетарі й селяни привітають з радістю совєтську армію, але Фіни билися завзято, а незвичай-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про небезпеку в спорті

Ще не так дуже давно, коли ми думали про небезпеку в спорті, та це була неодмінно і властиво виключно небезпека для спортовців. Це були, звичайно, різного роду зламання, потовчення, натягнення м'язів, а в найгіршому випадку рідкі, але таки можливі випадки смерти самого спортовця при виїмково небезпечних обставинах.

Усе це були, однак, спорадичні випадки, і довгими роками для кожного пересічного громадянина із спортом пов'язувалося все лише гарне, чесне, здорове.

Подібно характеризувалося від початку славні Олімпійські Ігрища. Чесна гра, шляхетність, гармонія тіла та душі, здорове суперництво те, що так влучно охоплено словами „в здоровому тілі — здорова душа", — ось і прикмети з якими ми досі ідентифікували всі Олімпіяди, чи світові чемпіонати, чи крайові змагання.

Але, як у всьому, так і в спорті обставини помітно змінилися.

Спершу ми помітили зміну у самому підході до Олімпійських Ігрищ і до інших спортових змагань, в яких борються за першенство представники різних народів. Ми завважили, що тут відіграють ролю не лише патріотичні почування, але і політичні та фінансові і що ті гарні прикмети, які досі були невідлучною частиною спортових змагань, починають щораз частіше зникати із спортових майданів.

Відтак, постійна погоня за рекордами за більшою швидкістю, боротьба за перше місце, коли вже є питання не секунд, а їхніх десятин, збільшила небезпеку змагунів, які виставляють своє тіло на величезну напругу, а з тим і на можливі нещасливі випадки.

Нам боляче було бачити, коли той чи інший змагун в часі змагань потерпів фізично, але й з подивом і стисненим серцем приглядалися тим завзятющим учасникам маратонських бігів чи інших змагань, в яких можна було завважити прямо нелюдське фізичне зусилля у змагунів, які, не зважаючи на це, хотіли дійти до мети. Ми жахалися теж, оглядаючи чи читаючи про боротьбу змагунів у боксі — найбільш брутальному та кривавому спорті, який багато із нас досі не хоче признати гідним мати назву спорту.

Але від деякого часу ми, що є постійними обсерваторами різних спортових змагань, передаваних широко на телевізійних програмах цілого світу, стаємо свідками зовсім нової, досі нечуваної небезпеки у спорті — а це — небезпеки життя та поранення тих, які сидять на трибунах, як учасники - глядачі.

В останньому місяці на наших очах в телевізії передано потрясаючі картини несподіваної смерти десяток глядачів на футбольних змаганнях у Великобританії, Мехіко Ситі і в Брюсселі. Понад сотня людей — глядачів згинула на протязі кількох хвилин, а сотні були поранені та ще сьогодні перебувають у лікарнях. Причини того явища різні та про них пишуть тепер широко в пресі, як про найбільше прикрий випадок останніх футбольних змагань за мистецтво Европи поміж дружинами Італії та Великобританії у Брюсселі, де англійські глядачі кинулися на італійських і почалися бійки, завалилась стіна стадіону — і в результаті біля 40 осіб згинуло, а понад 200 було ранених.

Для нас важливий, однак, лише один аспект того і подібних випадків, а це те, що із-за людських пристрастей, підсичуваних алкоголем чи іншими середниками, спокійна роля глядачів і ентузіястів шляхетної спортової гри перетворюється у справді небезпечну для здоров'я і життя.

О—КА

Юрій Р. Рибак

КОЛЮЧКИ В ПРАЦІ

Наш знайомий має чудовий город, а в ньому прекрасно ростуть троянди різних величин, родів і кольорів. Він теж має добру працю, з неї вдоволений і він втримується на ній довгі роки. На питання у чому суть його успіху, по хвилині задуми він відповів:

— Питаєте як у мене у праці? Зовсім просто я порівнюю працівників до троянд, вони ж є прикрасою підприємства, одначе не забуваю, що так як троянда має колючки, так кожна людина їх має у різних видах. Ускладнення лише в тому, що вона їх не бачить у себе самої, а в другої. І так як з трояндою треба вважати, щоб не вколотись, так і з людьми у праці для створення гармонії треба навчитись як вминати ці колючки.

— Як ви це розумієте?

— Просто. Як довго існує життя, так довго є надія і конфлікт. Не інакше є у праці. Як довго ви працюєте і отримуєте заробітний чек, так довго існуватимуть колючки у праці. Чи ці колючки походять від вашого шефа, чи співпрацівників — це річ взглядна, головне, що треба збагнути як подолати всі труднощі.

Як перший приклад візьмім ваше відношення до шефа. Добре відношення дає взаємні користі, а що навчитесь один від одного може лише придатися в майбутньому. Коли ж шеф матиме успіх, не виключаю, що ви маєте теж можливість осягнути вищий щабель. Тому і слід різного роду колючки заздалегідь унешкідливлювати.

— Але коли не можна вийти на своє з шефом, що тоді?

— Тоді не можна забувати, — що навчитеся на одній праці, часто допомагає на іншій праці. Тому і треба відокремити індивідуальність шефа від його знання. Вчіться від нього скільки можете і не розголошуйте до нього своє неґативне наставлення. Не ганіть його за все, а радше візьміть дзеркало і гляньте в нього. Тямте, що працювати з особою, що її не любите є частиною професійности і доказом вашої зрілости.

— Чи лише шеф має колючки?

— Ні, бо коли з шефом можна втримувати найкращі взаємини у праці і втішатись взаємною пошаною, болючі колючки можна відчути від співпрацівників. Уже назовні мала річ як спільне бюро, телефон, машинка до писання і т. п. можуть зродити конфлікт. Вистачить згадати бюрове щебетання, цебто балакунство, коли пильно працюєте і потрібно багато уваги. Тут не гайтесь і вияснітъ, що маєте важливу працю, і на цей час прохаєте зацікавлених обмежити несуттєву балачку.

Надзвичайно неприємне явище, коли співпрацівник зачинає ставити питання суто особистого характеру, що противиться правилам доброї поведінки. Коли ж ви знайдетеся під обстрілом цього роду питань, тоді це залежить від вас скільки бажаєте виявити, одначе краще не відкривати цілої душі.

Позичування різних речей у бюрі — це теж рід закритої колючки, яка може „покровавити" добрі відносини; це може бути матеріял до писання чи теж гроші. І тут треба мати на увазі, що принагідного боржника легше толерується ніж постійного, бо коли стає звичкою, що та сама особа позичає і „забуває" віддавати гроші це може статись джерелом непорозуміння і навіть ворожнечі. Зовсім не треба турбуватись пригадкою віддавання боргу, бо часто людина, що позичила дійсно забуває. На кожний випадок не зашкодить у календарі зазначити дату обіцяного звороту. Не забувайте, що яка б це сума гроша не була, вам тяжко прийшлося її заробити і не є ціллю добродійного жесту для особи, яка має проблему з власним бюджетом.

— Чи є ще інші колючки в праці?

— Очевидно. Звичайно кожне підприємство не обмежує себе до одного відділу. В адміністрації і продукції є різного роду відповідальність та відокремлення завдань і вони вимагають теж фізичного поділу. І тут, знову можна знайти не одну колючку, у зв'язку з діловодством поміж відділами. Коли ж ви знайдетесь серед обставин, де бракує співпраці і заіснувала „ворожнеча", праця стає дійсно складною і „з'їдає" нерви. Ось, наприклад, бажаєте одержати конечну для вас інформацію, що є наглою, і виявляється, що відповідь застрягла у іншому відділі і ніхто не думає зрушити з місця. Незалежно від вашої позиції цього роду речі треба негайно вияснити і запевнитись, щоб русло переходу інформації відкрилося і щоб ваше кожночасне прохання виконувано у приписаному часі. Тут вказано взяти ініціятиву у власні руки — і так як при війську, — переходити через організаційну сітку. Одною з найнеприємніших колючок для шефа є, коли хтось чужий зачинає рядитись у його відділі, не одержавши дозволу, чи не повідомивши про це. Не забуваймо, що шеф є відповідальним за це, що діється і це викликає в нього велике збентеження, коли він не знає, що діється на його „обістю".

Наш знайомий призадумався, а зірвавши запашну троянду і, не вколовшись, з легкою усмішкою на лиці продовжував:

— Пригадується минуле, а саме перемиська мужеська гімназія, де проф. Степан Малиновський, коли учні ставали неуважними, повторяв: „Слухайте хлопці, ви прийшли сюди задля хліба і я прийшов задля хліба — тож собі взаємно не перешкоджаймо".

І ось приклад на це, як теж у праці можна б зрівноважувати протилежності.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО КНИЖКУ В. ДАВИДЕНКА

Дуже прошу надрукувати у вашій газеті мою подяку редакторові Іванові Кедринові за його фахову і справедливу рецензію на книжку Вячеслава Давиденка „На різні теми", а також деякі пояснення зазначених ним помилок у згаданій книзі. („Добра книжка і кілька але...", „Свобода з 3-го травня ц.р.)

Охоче погоджуюся з ред. Кедрином, що конче треба було б виставити дати написаних статтей. Це основна і велика помилка, що свідчить про недосвідченість мою як упорядника: вирізуючи статті з газет і журналів, я забула поставити дати, а коли схопилася, було запізно: Це мені наука на майбутнє! І свою вину я визнаю, дарма, що автор рецензії мене від неї звільняє.

Велика кількість фотографій і яскрава обкладинка, на мою думку, шкоди не роблять, а надають книжці привабливости. Вже сама назва „На різні теми" говорить про те, що книжка розрахована на широкого читача, а не на небагатьох фахових літераторів, одним з яких є ред. Кедрин. Але при всьому тому, я не сумніваюся, що навіть найменш освічений читач не віднесе до сучасности статті про покійних вже Айзенгавера, Брежнєва і Хрущова, приїзд якого до ЗСА від-

(Закінчення на стор. 3)

Єпископ Василь Лостен

МОЄ ПАЛОМНИЦТВО ДО УКРАЇНЦІВ БРАЗИЛІЇ

III.

Закінчення

Зате стараються зберігати рідні традиції у державі, панівною мовою є тільки португальська.

Зустріч Єпископів

У понеділок й у вівторок, 29-го і 30-го квітня відбулися засідання Єпископів, під головуванням Глави Української Католицької Церкви у світі Їх Блаженства Кардинала Мирослава Івана. Тут подам деякі програмові точки, що їх реферували поодинокі Владики. „Синод Українських Католицьких Єпископів" Архиєпископ Германюк, „Ієрархічна Конституція Східніх Католицьких Церков, у новому Східньому Кодексі Права" — єпископ Хімій, „Допомога нашій Церкві в Україні" — Кардинал Мирослав Іван; „Приготування до відсвяткування Тисячоліття" — єпископ Гринчишин; „Покликання до священичого й монашого стану" — єпископ Сапеляк; „Мартирологія Української Католицької Церкви й певні канонізаційні процеси" — єпископ Гринчишин; „Український екуменічний діялог" — архиєпископ Германюк; „Фундація на пам'ятку Тисячоліття" — єпископ Лостен. Окрім цього коротко продискутовано програмові точки прийдешнього Синоду в Римі, що відбудеться у вересні 1985 року.

У вівторок увечері ми відвідали Василіянський Студійний Осередок, в якому коло сорока студентів готуються до священства на протязі шістьох літ у знаннях філософії й теології. Отці також приймають кандидатів до дієцезального клиру. Протоархимандрит Чина Ізидор Патрило привітав 14 єпископів в імені Чину, які прибули сюди із головного осідку у Римі. Під час гостини при вечері, де ми споживали жарені м'ясні присмаки, мав я добру нагоду запізнатися із юнацьким характером цього збору. Не тільки студенти, але також їхні професори та ігуменректор семінарії Діонізій Ляхович, всі були понижче сорока років, коли порівняти вік нашого клиру в З'єднаних Стейтах Північної Америки.

Реколекційний дім Сестер Служебниць

Варто знати, що велике число Сестер Служебниць зібралося в Куритибі, прибувши сюди з усіх континентів для відзначення свого Ювілею. Сестри гостили всіх ієрархів та релігійних верховних управителів знаменитим обідом. Жалко було лише і сумно, що бракувало представників нашої Церкви з України. Піднесено грімкий тост на честь Кардинала-Номіната.

Середа принесла нам дещо відпруження, тому що це був День Праці й державне свято. Всі установи були закриті, за виїмком ресторанів. Із Владикою поїхали ми винайменим автом до місцевости Понта Ґросса, сімдесят миль від Куритиби, щоб взяти участь у посвяченні просторого реколекційного дому, що його збудували Сестри. Дім цей може примістити 80 богомольців, у малих, але модерно вивінуваних кімнатках, що випосажені лазничкою для двох кімнат. Мило було довідатися, що Сестри висказали щиру подяку мирянам Стемфордської дієцезії, де вони на відвідинах парохій мали змогу серед наших щедрих парохіян зібрати понад 50.000 дол. у 1984 році, без яких то пожертв вони не мали б спроможности докінчити цієї будови на час.

Понтифікальна Богослужба у сослуженні ієрархів звеличалася знаменною проповіддю Митрополита Стефана Сулика, в якій він уважно підкреслив тяжку працю і виїмкові зусилля усіх Сестер Служебниць для добра своєї місії та в користь всього українського народу. Після Богослужби слідував обід для запрошених Владик й чільних гостей у міській залі Понта Ґросса, де сестри також завідують лікарнею напроти української церкви. Під час прийняття піднято кілька тостів - для Священної Конґреґації для Східніх Обрядів, для інших Згромаджень Сестер Служебниць за допомогу й прихильність, як також Владиці Стемфорду, за його щедру допомогу, що, очевидно, належить усім парохіянам дієцезії, де сестри переводили збірку минулого року.

Прудентополіс — друга українська митрополія

Після цього прийняття, о. Христофор Хомин, ЧСВВ, повіз мене, як і єпископа Роберта та Архиєпископа Стефана до Прудентополісу. Це була віддаль невелика, бо тільки 60 миль, одначе їзда тривала понад дві години. Зразу ми зупинилися у Малій Семінарії оо. Василіян, де нас зустрів о. ректор із факультетом вісьмох метких монахів, що навчають й опікуються цим заведенням, де відбувається восьмирічне навчання 130 юнаків. Сам манастир творить імпозантний вид. Побудувала його Священна Конґреґація для Східніх Обрядів, що очолював її давно Кардинал Євген Тіссерант.

Недалеко звідсіля — Академія для Дівчат, в якій навчається понад 600 місцевих учениць під опікою Сестер Служебниць, а також вони мають бурсу для позамісцевих 160 студенток, які навчаються у різних наукових заведеннях Прудентополісу. Там же знаходиться друга школа із 400 дітьми, що її провадять наші українські побожні жінки. Катехитки Святого Серця Ісусового. Це Згромадження заснував у 1940 році о. Христофор Миськів, ЧСВВ, і воно провадиться більше по-модерному, у дусі апостоляту, для якого працюють звичайні й допоміжні опікунки. Ці членки вважають себе світськими жінками, зв'язаними приватними обітами, тому то не носять жадних монаших одягів й кличуть себе по хресному імені, а не — „сестро!" Їх Матірній Дім становить шестиповерховий будинок, де вони навчають 230 дівчаток, як катехиток. Говорять вони по-українському, й праця їх переходить на українські поселення також Арґентини й Парагваю.

Тут всі Єпископи відправили наш старосвітський молебень, разом із чотирма священиками, о 7-ій годині вечора, в чудовій церкві Прудентополісу, що побудована в автентичному українському стилі із численними копуламибанями. Під час виставлення Святих Тайн вірні відповідали із прикладною набожністю. У церкві поміcтилося 550 людей, а більше як 600 назовні. Цей молебень закінчено процесією із Святими Тайнами довкола Церкви.

(Закінчення на стор. 3)

Караються, мучаться, але не каються

„Якщо я був би останнім українцем на світі, я і тоді боровся б за Україну".

Л. Лук'яненко

Засуджений втретє

Микола Горбаль народився 10 вересня 1941 року в селі Волівець Горлицького повіту (ця місцевість тепер знаходиться під владою т.зв. Польської Народної Республіки). М. Горбаль є учителем, поетом і композитором. Він одружений з Аллою Марченко. Подружжя має сина Андрія, народженого 21-го червня 1978 року.

Микола Горбаль

М. Горбаль жив у Борщеві Тернопільської области. Студіював Микола Горбаль на заочному відділі Івано-Франківського педагогічного інституту, працював учителем естетики в Борщівському технікумі механізації сільського господарства.

Вперше М. Горбаль заарештований в листопаді 1970 року за написання поеми „Дума", офіційно обвинувачений за ст. 62-1 КК УССР, а фактично засуджений за „український буржуазний націоналізм". Тоді він відбув п'ять років ув'язнення (1971-76) і два роки заслання (1976-78).

Після звільнення із заслання М. Горбаль поселився в Києві, де працював ліфтером. Працювати за фахом йому не дозволили: КҐБ не спускало з нього ока. Цькування і переслідування були постійним явищем у житті цього борця за національні і людські права українського народу.

М. Горбаль став членом Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод 21-го січня 1980 року. Він оголосив себе членом цієї групи під час судової розправи, яка відбулася 17-21 січня 1980 року. Тоді його засудили на п'ять років таборів суворого режиму. Судили за статтею 117, 191-2, а фактично за діяльність в Українській Гельсінкській Групі. Покарання відбув повністю у жовтні 1984 року. Тим разом він мав „щастя" відбувати його на Україні. Але за два дні до звільнення М. Горбаля, не випускаючи з тюрми, звинуватили знову і замість випустити на волю, почали нове слідство. Його перевезли до слідчої тюрми в концтаборі міста Миколаєва.

На заході було видано його книжку п.з. „Коломийка для Андрійка", вірші для малят з малюнками автора.

Ось як шість членів Московської Гельсінкської Групи пишуть про арешт Горбаля: „23-го жовтня 1979 року в околиці м. Києва о 10 годині вечора на трамвайній зупинці перебував колишній політв'язень Микола Горбаль, що живе і працює в Києві. Інших людей поблизу не було. Несподівано до нього підійшли троє невідомих чоловіків та одна жінка. „Невідомі" чоловіки збили Горбаля з ніг і втягли в автомашину, що під'їхала. Горбалеві пощастило сповістити друзям, що він арештований. Дружину Горбаля в міліції офіційно повідомили, що її чоловіка звинувачують в спробі зґвалтування".

В заяві на захист М. Горбаля до слідчого С. Ляшенка, Василь Стус пише таке: „Розмова зі слідчим Лященком тільки додала мені впевнености в тому, що Микола Горбаль — не винен. Винні ті, хто затримав і заарештував його, ті, хто організував всю цю гидку провокацію проти Горбаля. Тому я вимагаю: осіб винних в його арешті й цинічній обмові притягнути до судової відповідальности. Я висуваю зустрічний позив, де винні і жертви мають помінятися місцями". А ось що пише Мальва Ланда про Горбаля: „Уважний, чуйний, співчутливий до людини, яка потрапила в біду, Микола Горбаль після звільнення в 1977 році діяльно брав участь у подаванні допомоги несправедливо переслідуваним — політв'язням, їхнім родинам, звільненим із ув'язнення, серед яких багато були його недавніми співв'язнями або є їх рідними".

В останньому слові на суді М. Горбаль, між іншим, заявив таке: „Тим хто винен у теперішній розправі наді мною, добре відомо, що мене завжди більше турбувала доля нашого народу, ніж моя власна. Доля народу, якого позбавили його минулого і за допомогою офіційного курсу на асиміляцію прирекли на духовне й культурне виродження і тим самим позбавили його й майбутнього. Вся моя теперішня діяльність у Києві полягала лише в одному — що я в столиці України завжди і з усіма говорив по-українськи".

У вироці 1971 року сказано, між іншим, таке: „В ньому (творі „Дума") він (Горбаль) робить наклеп на радянську дійсніть і національну політику КПРС та радянської держави, що нібито Україна в складі СРСР перебуває в залежному становищі від Росії..." (!).

Згідно з повідомленням „Амнесті Інтернешенел", 22 жовтня 1984 року Миколі Горбалеві пред'явили нове кримінальне обвинувачення, лише два дні перед закінченням його попереднього 5-літнього вироку. М. Горбаля обвинувачували в „поширенні протисовєтських наклепів" у приватних розмовах з іншими в'язнями.

Суд над Горбалем відбувся у Миколаєві 8-го — 10-го квітня ц.р. і виніс вирок: 8 років таборів особливого режиму і 3 роки заслання за „антисовєтську аґітацію і пропаґанду". В новому арешті і суді над Горбалем нема нічого нового. Всіх політв'язнів, які „не стають на шлях виправлення" штучно обвинувачують і судять знову і знову, забуваючи, що їм (карателям) прийдеться скорше чи пізніше відповідати перед майбутнім міжнародним трибуналом за їхні злочини. Всесильні, однак, ніколи про це не думають.

Тут виринає питання чи Микола Горбаль не є новою запрограмованою жертвою КҐБ після О. Тихого, Ю. Литвина і В. Марченка. А чи так станеться — покаже майбутність.

Про книжку...

(Закінчення зі стор. 2)

бувся вже за наших часів. (Це моє завваження стосується до дат під статтями).

Чорна обкладинка книжки лише відштовхувала б широкого читача (суджу по собі), тоді як яскрава, кольорова приваблює. А тому залишаю за собою право використати її і для другого тому.

Щодо надміру світлин: признаюся, що я хотіла популяризувати наш милий, культурний табір Гайденав, про який у мене лишилися теплі спогади. І тут хочу додати до числа помилок, (хоча це не на мою користь), що під одною із світлин на ст. 73 „Дитячий садочок в таборі Гайденав", помилково подано прізвище виховательки: А. Давиденко. Слід читати: п-ні Борис. До цього причинився курйозний збіг прізвища виховательки п-ні Борис з іменем автора обкладинки, Бориса Береста.

Даремно автор рецензії сприйняв невинне речення під фотом редакторів „Свободи" на ст. 69, як вияв їх політичного „кредо". Адже ж думати можна про все: про тих, кого нема серед живих і яких нагадує нам ця знімка, про мету життя... А автор підпису згадав прізвища лише мертвих, (і добре, що прізвища живих серед них не попали).

Щодо світлини 2-го З'їзду журналістів Америки і Канади: вона взята мною не з книжки „Два з'їзди", якої я не мала, а з окремого фота, а тому ані це джерело, ні прізвища учасників мені не були відомі.

Алла Давиденко
Ню Йорк

Моє...

(Закінчення зі стор. 2)

Під час цієї молитовної маніфестації вірних, шість сріблисто-бронзових дзвонів, із своїми тоненькими, пронизливими високими тонами, дзвеніли безперервно. Справді це було зворушливим видом, що всі разом у мольбах величали Пречисту Діву, Матір Бога. Ще більше зворушило мене це явище, що батьки вели із собою по троє, або по четверо діточок. Вони всі співали у піднесенні, — об'єднані у щирих мольбах. Чотири чоловіки несли балдахин над Святими Тайнами, що їх держав Архиєпископ Сулик, коли перед ним йшло 12 маленьких дівчаток, вдягнених у довгих яскраво-рожевих суконочках. У цій процесії несли все, що становить прикраси церкви: хрести, хоругви, свічники, статуї, образи. Ця благодарна процесія закінчилася благословенням Пресвятих Тайн всередині церкви.

До церкви в Прудентополісі належить біля 950 родин, одначе священики обслуговують й інші довколишні парохії й громади, що нараховують 32,000 вірних. Церква має повний іконостас, рідкість у цих околицях, бо крім цього бачив я тільки один, в катедральному храмі в Куритибі. У виправдання треба сказати, що українці в Бразилії, так як ми давно в ЗСА не мають мистців, малярів-іконографів, й це тепер слідно у їхніх церквах. Чому так багато людей різного віку приходить до церкви на вечірні відправи можна пояснити тим, що немає там ще телевізійних апаратів. Там теж і це характеристичне явище, що діти, перебуваючи з батьками, не забувають рідної мови. Правда, існують радіо по домах, й священики кожноденно передають вечірні відправи, виголошуючи при цьому проповіді. Так на хвилях етеру вони об'єднують родини вдома на молитві.

Українські Владики під час зустрічі в Бразилії.

Українська католицька церква св. Йосафата в Прудентополісі, Бразилія.

Назад додому

Так я став паломником й в Прудентополісі закінчив своє паломництво. Метушливий світ, що нас оточує, не дозволив нам довше звиджувати Бразилію. Не вистачило нам часу поглянути на чудо світу, величезні водоспади Іґуассу, в порівнянні з ними наші водоспади в Ніяґара виглядають малесенькі й кволі. Годі було побачити джерела й русло ріки Амазонки, або полетіти до міста-дивовижі, під технологічним оглядом, яким стала столиця Бразилія що побудували її архітекти ультрамодерної штуки, на розлогих преріях джунглів, після очищення цих теренів. Наші обов'язки не дали нам цієї змоги, тому й ми вже дня 3-го травня були в Ню Йорку.

Моя мрія побачити наші поселення у Бразилії в деякій мірі сповнилася. Враження із цих відвідин залишаться у моїй пам'яті навсе. Будучи там на різних відправах, я вертався думками до моїх хлоп'ячих років у дитинстві, коли я також брав участь у подібних відправах, коли люди сходились громадно й збірно переводили відправи у наших церквах. Коли, одначе, я бачу цей сам запал, набожність й готовість до посвяти поміж моїми вірними, моїм Божим людом, що його наша Церква віддала під мою опіку, як Єпископові, вияви цієї посвяти для Божих справ не є такими спонтанними й повними відданости, як вони були колись давно тут серед нас, а які я пережив у Бразилії.

На широченних просторах Бразилії мав я вийняткову нагоду обсервувати взнеслі починання наших людей, Сестер, священиків, а поміж ними їх знаменного духовного провідника Владику Кривого. Всі ці животворні прояви віри наповнили моє серце любов'ю й зміцнили мої почування до нашого народу, до Української Католицької Церкви, до нашої неперевершеної спадщини, й заохотити мене віддати всі мої духовні й матеріяльні засоби, що ними я управляю, й ці, що їх посідає моя дієцезія, для дальшого безперебійного росту нашої діяспори у вільному світі.

Усім Єпископам, усім Сестрам, усім представникам релігійного й світського прошарку, за їхнє щире прийняття, за їх прикладну гостинність, за щирість думок й благородні почування, моє щире: Спасибі!

Св.п. Василь Райца

Кожного разу, коли відпроваджуємо когось із своїх співгромадян на вічний спочинок, висловлюємо піснею своєрідне запевнення зберігати про покійних вічну пам'ять. Піснею „Вічная пам'ять" попрощала наша громада 30-го квітня 1985 року бл.п. Василя Райцу. З метою скріпити пам'ять про нього пишу оцих кілька слів.

Бл.п. В. Райца упокоївся в Бозі 26-го квітня ц.р., упокоївся ненадійно. Правда, від деякого часу перебував він у лікарні, але стан його здоров'я настільки покращав, що лікар вирішив відпустити його 27-го квітня додому. Тим часом, замість звільнення з лікарні, наступила смерть. Самозрозуміло, що несподівана смерть була великим ударом для родини й громади.

Тлінні останки бл.п. В. Райци спочивали у похоронному заведенні Ольги Слотюк, де в неділю 28-го і в понеділок, 29-го квітня, відслужили Панахиди о. д-р Павло Івахів і о. Джефрі Родеґеро. Похорон відбувся наступного дня, у вівторок, 30-го квітня. Після відправи у похоронному заведенні тлінні останки бл.п. Василя перевезено до церкви св. Миколая у Баффало, парафіянином якої був покійний. В церкві відправлено Св. Службу Божу з Парастасом. Служили о. д-р Павло Івахів, парох церкви св. Миколая, о. Дмитро Лаптута, парох церкви св. Івана Хрестителя, і о. Олександер Богун Кенез, який не так давно ще був сотрудником в церкві св. Миколая, а тепер перебуває на іншій парафії і спеціяльно прибув на похорон бл.п. В. Райци. Отець Олександер присвятив Покійному свою змістовну зворушливу проповідь.

Після Богослужень у церкві довжелезна автоколона від'їхала на цвинтар св. Матвія, де тлінні останки бл.п. Василя покладено на вічний спочинок. Після Панахиди, яку відслужили усі три згадані священики і після запечатання гробу, Покійного від зібраних численно громадян прощали д-р Михайла Лоза (від УККА й від Патріярхального Т-ва), і інж. Богдан Мороз (від Організацій Визвольного Фронту). Перший промовець накреслив загальний образ Покійного, звернувши увагу на благородні прикмети його характеру. Б. Мороз зосередився на співпраці Покійного з українським революційним рухом ще на рідних землях.

Василь Райца походив із свідомого українського села Золота Слобода, яке дуже потерпіло в часі Другої світової війни. В наслідок воєнних дій багато мешканців цього села опинилися на еміграції. Деяка кількість з них проживає в Баффало. Бл.п. В. Райца як в рідному селі, так і на еміграції був активним, прикладним громадянином, при тому дуже жертвенним. Через те здобув собі загальну пошану. Не дивно, що в Панахидах, а згодом у самому похороні, як також і в поминках взяла участь незвичайно велика кількість людей. Ховали бо скромного громадянина, але громадянина, який за св. Апостолом Павлом міг би повторити: „Я змагався добрим змагом, біг закінчив, віру зберіг. На останок мені призначається вінок праведности, якого мені того дня (тобто в день смерти) дасть Господь Суддя праведний". (Лист до Тимофія, 4, 7-8).

Поминальний обід відбувся в Українському Домі „Дніпро". У поминках взяли участь усі священики, що хоронили Покійного, численні громадяни і, очевидно, родина. На поминках промовляв від Пластприяту його голова Зенон Боднарський. За участь у похоронних обрядах склав від родини подяку всім людям доброї волі Любомир Головатий.

Покійний Василь Райца залишив у смутку дружину Мирославу, дві дочки — Соню і Діяну, з чоловіками, два сини — Данила і Михайла, три внучки — Оксану, Адріяну і Таню, тещу, двох братів — Франка й Петра, та дальшу родину. Жаль по собі залишив він теж і в усіх співгромадян. Бл.п. Василь Райца прожив 70 років.

Михайло Лоза

РОБЕРТ БОРАССА, ЛІДЕР опозиційної ліберальної партії в канадській провінції Квебек, заявив під час зустрічі з журналістами, що його партія легко може перемогти партію Кебекуа, яка тепер є при владі. При теперішньому складі представників у провінційній леґіслятурі, де партія Рене Левека має тільки 61 голос, ліберали 53 і незалежні сім представників, „ми, об'єднавшись з незалежними, можемо попросити Р. Левека, щоб він пішов на емеритуру", — заявив Борасса.

В ҐРЕНАДІ, МАЛЕНЬКІЙ острівній державі, яку визволили американські військові частини з-під комуністичних, переважно кубинських впливів і привернули там демократичну форму правління, розпічнеться 27-го червня ц.р. судовий процес над вбивниками колишнього прем'єр-міністра Моріса Бішопа в жовтні 1983 року. Цим вбивством комуністи, а особливо кубинський диктатор Фідель Кастро, хотіли започаткувати переворот і зробити Ґренаду причілком комунізму і випадовою базою. Перед судом стануть 19 лівих терористів, запідозрених у вбивстві Бішопа.

ЗГІДНО З ПЛЯНАМИ НАСА, 17-го червня відбудеться черговий запуск космічного корабля „Дискавері". Цим разом на його покладі буде арабський принц, француз і п'ять американців — членів космічної залоги. Полет корабля триватиме 7 днів. Це буде 18-ий полет „Дискавері". Якщо все пройде успішно, то запуск 17-го червня буде великим успіхом НАСА.

ІМПРЕЗА МУЗИЧНОГО ДОШКІЛЛЯ ПРИ УМІ

Нюарк, Н. Дж. — Музичне дошкілля при УМІ під проводом Марти Шлемкевич- Савицької, влаштовує казку-пантоміму „Мадюсінька" (лісова фантазія) Імпреза відбудеться в гімнастичній залі школи св. Івана Хрестителя, при Санфорд авеню, в неділю, 23-го червня, о год. 2:30 по полудні. Приймається вписи на наступний шкільний 1985-86 рік; лекції щоденно від понеділка до п'ятниці від 9-12 години. Ближчі інформації можна отримати телефоном (201) 276-3134.

ҐРАДУАЦІЙНА ЗАБАВА

Гартфорд, Конн. — Організація Української Молоді Пласт і Пластприят влаштовують ґрадуаційну забаву в суботу, 22-го червня ц.р., тут в Українському Народному Домі, при 961 Ветерсфілд авеню. Грає оркестра „Червона калина". Зголошувати ґрадуантів середніх і вищих шкіл треба в Зірки Рудик (203) 658-5360, або Ірки Сивенької (203) 563-4813.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

6-7-го липня — УСЦАК — Схід (юньйори в групах А і Б).
10-11-го серпня — Подвійні гри
30-го серпня - 2-го вересня — УСЦАК крайові
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
12-13-го жовтня — КЛК.

АНДРЕАС ПАПАНДРЕУ, прем'єр-міністер грецького уряду, соціялістична партія якого перемогла у виборах минулої неділі, 2-го червня, надіється на поліпшення відносин між Грецією і З'єднаними Стейтами Америки. Очевидно, поправа у відносинах буде залежати від вимог Папандреу і його поведінки в міжнародній політиці. Якщо він вимагатиме ліквідації американських баз на грецькій території, то це може бути мови про жадне покращання відносин, — кажуть політичні спостерігачі. Греки, однак, поступають у цьому відношенні дуже обережно і дуже хитро, покликаючись на постанови уряду і парляменту з 1983 року у яких говориться, що соціялістичний уряд Греції змагатиме до ліквідації баз, але коли — це вже залежить від національних інтересів Греції і заряджень уряду.

КИТАЙСЬКА НАРОДНА Республіка має достатню кількість нуклеарної зброї, щоб протистоятись тискові Совєтського Союзу чи будь-якої іншої країни, яка захотіла б використовувати нуклеарний шантаж проти Китаю, заявили речники китайської компартії і головного військового командування.

ВОЙОВНИЧІ САНДІНІСТИ в Нікарагуа зістрілили два гелікоптери які нібито перелітали кордон з Гондурасу до Нікарагуа. До цього останнього випадку з гелікоптером покищо ніхто не зайняв становища, ані головне командування годураських збройних сил, ані Пентагон. Американські військові чинники назвали тільки зістрілення гелікоптерів „грою з вогнем", який може запалити власну хату.

В НЮ ЙОРКУ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ страйк працівників готелів, які внесли хаос в роботу туристичної служби міста, змусили міські власті витратити великі суми на оплату поліції, які охороняють пікети страйкуючих. В страйку бере участь майже 14.000 працівників готелів, які вимагають, щоб на протязі чотирьох років їх платня була підвищена на 25 відсотків.

Ансамбль „Сизокрилі" вшанує виступом батьків на Союзівці

Танцювальний ансамбль „Сизокрилі" під керівництвом хореографа і балетмайстра Роми Прийми-Богачевської, який збирає ентузіястичні оплески глядачів, де б він не виступав, відомий гостям Союзівки зі свого минулорічного виступу на Союзівці, виступить на цій оселі під час величавого фестивалю, спонзорованого УНСоюзом, з нагоди Дня Батька у неділю, 16-го червня цього року.

Німецький...

(Закінчення зі стор. 2)

но гостра зима прийшла їм з допомогою. Обіцяна допомога із Заходу не прийшла й переможена Фінляндія мусіла 12-го березня 1940 року заключити мир. Усе ж таки сталося чудо. Численні спроби большевиків здобути лінію Манергайма не дали успіху. Ясно, що совєтський уряд розраховував на легку перемогу, але помилився. Але є люди, які твердять, що Совєтський Союз обманював світ, вдаючи слабого. В січні 1940 року атакують фіни (під час коли на лінії Манергайма йде позиційна війна) на північ від Ладоги дві совєтські дивізії і майже зовсім їх нищать. В інших місцях відкидають совєтські війська до їхніх кордонів. А зі Заходу не приходить майже ніяка допомога; посилають фінам тільки літаки й деякий матеріял, а шведські добровільці беруть участь у боях коло Петсамо. Дня 1-го лютого совєтські війська атакують лінію Манергайма й по 10 днях роблять перший пролом. У другій половині лютого фінам коло Виборга також не щастить. Вони 13-го березня мусять просити перемир'я і скоро опісля заключують мир.

Коли в рішальні дні між 25-им серпня 1939 року і вибухом війни напруження сильно зросло, Гітлер кличе до себе британського посла Гендерсона й просить, щоб конче відвів свій уряд від війни. Гітлер каже, що він не хоче війни з Англією, навпаки, він навіть готов помогти зміцнити її положення в світі. За те вимагає від Англії, щоб вона дала йому вільну руку в розв'язці його „природних завдань на Сході". Щоправда, хоч французи благають, британці не роблять ні одного поважного налету на німців. Є надія, що на Заході може прийти замирення. Це тим більше правдоподібне, що Італія не хоче встрявати до війни. Італійський посол Аттоліко зголошує заяву свого дуче, що Італія без сирівців і воєнного матеріялу не зможе оборонити свого побережжя від західніх потуг. Дуже не на руку Гітлерові й те, що Муссоліні рішив об'явити війну грекам, мовляв, не може стерпіти довше їхніх провокацій. Викручується від війни також еспанський генерал Франко, і це іритує Гітлера.

А на Заході йде позиційна війна й Гітлер уникає поважніших сутичок так, що французам навіть удалося зайняти деякі клаптики німецької території. Але коли скінчилася польська кампанія і з польського фронту прийшли німецькі дивізії, французи відходять з тих теренів. З обидвох боків літаки обмежувалися до розвідчих польотів.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

APPEAL TO OUR READERS

Re: Poor mail delivery of our newspapers

Because of poor delivery of our newspapers ,the daily SVOBODA and The Ukrainian Weekly, we appeal to our readers to help us collect evidence in our efforts to improve the delivery. The Jersey City postmaster gave us assurances in wtiting that we are expediting our newspapers in accordance with all rules and regulation. Our newspaper is delivered to the post office in Jersey City every day by 4 p.m. From there it is delivered to the sorting center in Kearny, N. J., the same day by 8 p.m. We are now trying to determine how the newspapers are processed in Kearny and in your local post offices.

To help us gather evidence, we are repeating, now in English, the in-house read-out on the delivery. We ask that for the duration of two weeks — which means 10 issues of the daily and two issues of the weekly — you mark in the left-hand line the date of the newspaper's publication and in the right-hand line alongside — the date of its delivery. After competing the two-week record, please write in the three lines below your name and address and mail the original or a copy to us.

UNA Supreme Executive Committee
and SVOBODA Press

Date of publication	Date of delivery
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

Д-р О. Біланюк доповідав в НТШ

Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка тут в суботу, 11-го травня ц.р., відбулась доповідь д-ра Олекси Біланюка на тему: „У пошуках п'ятого виміру: філософічні висновки з сучасної фізики". Доповідача представив д-р Василь Калинович, вказавши на особливі наукові досягнення доповідача у ділянці фізики.

Хоч доповідь була особливо спеціялізована, доповідач складні питання виклав так доступно, що всі зрузуміли. Доповідач вказав на те, що речі, які не раз видаються нам ясними і самозрозумілими, стають дивними і невловимими, коли до них приглянутись ближче і глибше. Фізичні дослідження останніх років показали, що прикмети атомів не повинуються нашим наївним уявленням про дійсність. Наш „здоровий глузд" нам підказує, що кожний елемент дійсности мусить в кожну мить, хвилину десь знаходитися, і що цей елемент мусить зберігати свої прикмети незалжно від того, чи хтось ці прикмети спостерігає, чи ні. Фізичні досліди показали, що атомний світ а таке наше поняття дійсности не укладається. Щораз більше фізиків приходить до переконання, що те, що ми спостерігаємо, не є дійсністю, а лише її відображенням. Як харта Европи не є Европою, так і явища, що відображують дійсніть, не є дійсністю, а лише її образом.

Фізик-філософ Макс Джеммер дуже точно, хоч жартівливо, окреслив уявлення фізиків про матерію: „Матерія не заховується так, як вона заховується, тому що вона є тим чим, вона є, але вона є тим, чим вона є, бо вона заховується так, як вона заховується". Механічний матеріялізм сучасна фізика вже остаточно „угробила". Навіть в Совєтському Союзу його вже відкинено. На його місце прийшов реалізм, тобто віра, що явища є спричинені якоюсь дійсністю, яка, хоч і в наш наївний образ часу і простору не украдається, існує незалежно від нашої свідомости. Сучасний матеріялізм зводиться до віри, що свідомість є вторинним виявом цієї, покищо ще невловимої, матерії-дійсности. Натомість віра, що свідомість є первинна лежить в основах релігійности.

Після доповіді розвинулась широка дискусія. Присутні ставили доповідачеві питання, на які він давав вичерпні відповіді. З самої доповіді, як також відповідів на поставленні питання виявилось, що д-р О. Білянюк знає дану матерію і посідає широке знання.

Крапку над „і" поставив д-р Роман Осінчук, коли він на закінчення підкреслив: „Бачу, що навіть фізика говорить, що без Бога, ані до порога..." На закінчення д-р В. Калинович подякував доповідачеві за його цінну цікаву доповідь, а присутнім за участь.

НТШ

Закінчила Брендайс університет

Л. Любежна

Лілія Любежна, донька Михайла і Антоніни Любежних з Іллиной, закінчила цієї весни Брендайс університет. Вона була одною з 600 учнів, що ґрадуювали цього року з Брендайс університету, який положений 10 миль від Бостону.

Ґрадуація відбулась в неділю, 19-го травня, 1985 р. на університетському кемпусі. Л. Любежна і її батьки є членами 114-го Відділу УНС.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Отримала докторат

М. І. Дерешівська

Марія Ірена Дерешівська закінчила усні іспити потрібні на докторат у ділянці адміністрації з Массачусетс університету 5-го квітня 1985 року. Її головним предметом було ведення торговельних книг, а побічні предмети були: статистика, закуп і продаж та наукове дослідження в ділянці комерції.

М. Дерешівська отримала диплом магістерки з університету в Ню Гейвені у травні 1977 року.

В травні 1974 року М. Дерешівська ґрадуювала „сумма кум лявде" із Стейтового коледжу південного Коннектикат. Її головним предметом була педагогіка, із зосередженням в математиці.

М. Дерешівської головним зацікавленням є примінення кількісних технік до різних наукових ділянок. Вона була ко-автором і консультатом в багатьох проєктах.

Д-р М. Дерішівська є членкою УНС, Відділу 414, у Ню Гейвені.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1985 р.

Асторія, Н. Й. Місячні збори Братства св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 4:30 по пол. в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. На порядку денному звіти управи і полагодження різних справ. Просимо членів прибути, виспухати звітів і вирівняти вкладки. — В. Левенець, голова, М. Хоманчук, секретар.